

Fons d'associacions i entitats

401. FONS DE LA COOPERATIVA LA MALGRATENSE (1921-1984)

Descripció del fons

1. ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència:	CAT AMMM 401
Nivell de descripció:	Fons
Títol:	Cooperativa de Consum La Malgratense
Data (es):	Dates de creació: 1921-1984
Volum i suport:	2,56 m, paper (15 capses mida DIN A4, 6 capses mida DIN A3 i una capsa de gran format)

2. ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor: Cooperativa de Consum La Malgratense

Història del productor: El 24 de maig de 1921 un grup de 12 persones, gairebé tots treballadors de la fàbrica de l'Aigua, es varen reunir en el local de la Barretina Vermella per constituir una cooperativa de consum. El juliol d'aquell mateix any la cooperativa s'inscriu al registre d'associacions del Govern Civil de Barcelona. L'octubre de 1923 adquireix personalitat legal pròpia, com a "Cooperativa Obrera de Consumo La Malgratense".

La primera seu social de la cooperativa fou al número 34 del carrer Passada. La segona va ser adquirida al 1926 i estava situada al carrer Desclapers. Aquest edifici (un casal fortificat de finals de segle XVI) és conegut popularment, des d'aleshores, amb el nom de La Cooperativa.

L'entitat neix amb la finalitat de proporcionar als associats, al millor preu possible, tota una sèrie de productes de primera necessitat. Però aquesta no és l'única funció, ja que, sobretot amb l'adquisició del nou edifici, ofereix altres serveis: forn de pa, cafè, una concorreguda sala d'esplai, que va posar en dubte, als anys 30, l'hegemonia de la Barretina; i també, serveis mutualistes, amb la mutualitat Quinta de Salut l'Aliança.

El gener de 1939 l'edifici de la cooperativa és saquejat i esdevé un estable del cos de cavalleria italiana. Durant el primer franquisme, l'entitat s'adapta a la nova situació i es legalitza el 1945. Desapareix el cafè com a secció de l'entitat i es lloga a un particular.

La Cooperativa funcionà des d'aleshores es centrada sobretot en la botiga i en el forn de pa. L'assemblea de socis del 14 de desembre de 1990 acordà tancar la botiga

de queviures i vendre gran part de l'edifici a l'Ajuntament, que el va adquirir el 1991.

Història arxivística: El fons sempre ha estat custodiat per la pròpia entitat. La documentació ha anat lligada sempre a la seva seu social. En aquest sentit, s'han localitzat alguns documents del Casino Malgratense, una entitat lligada a les classes benestants de finals del segle XIX i principi del XX que s'havia conservat a la seu social de La Cooperativa. La documentació del fons de la Cooperativa és sobretot d'època franquista i és molt incompleta

Dades sobre l'ingrés: Quan l'edifici va ser adquirit per l'Ajuntament, l'any 1991, es va rescatar part de la documentació que avui forma part del fons dipositat a l'arxiu. Part de la documentació, però, continua en mans de l'entitat que formalment no ha desaparegut encara

3. ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut: El fons conté documentació relacionada amb l'activitat de la Cooperativa, sobretot a partir de 1943

Sistema d'organització: El fons ha estat organitzat d'acord amb un quadre de classificació elaborat a partir de l'anàlisi de la documentació existent.

Informació sobre avaluació, tria i eliminació: S'ha conservat la totalitat de la documentació recollida.

Incrementos: Part de la documentació de la Cooperativa és encara en mans de l'entitat, que no ha deixat d'existir legalment, per la qual cosa és possible que pugui incorporar-se al fons.

4. ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés: Lliure accés per a tota la documentació que tingui un caràcter públic. Accés restringit per a aquella documentació que sigui de caràcter privat o personal.

- Condicions de reproducció: Les condicions de reproducció són les mateixes que les d'accés.
- Llengües i escriptures: Castellà i català
- Característiques físiques i requeriments tècnics: La documentació majoritàriament és en format A4
- Instrumentos de descripció: Hi ha un quadre de classificació i un inventari a l'abast de tota persona que els desitgi consultar.

5. ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- Existència i localització dels originals: Els documents originals es troben al Servei d'Arxiu Municipal de Malgrat de Mar (AMMM). Dins del conjunt de documents del fons se n'han trobat de dues entitats diferenciades: [Casino Malgratense](#) i [Cooperativa de l'Alt Maresme](#)
- Existència i localització de reproduccions: Les reproduccions es poden fer al Servei d'Arxiu Municipal de Malgrat de Mar (AMMM)
- Bibliografia: POMÉS, Jordi. *Associacionisme Popular a Catalunya (1850-1950)*. Malgrat de Mar: Ajuntament, 2002
CARBÓ, Joaquim. "Què és el cooperativisme?" 1972. Article inèdit
Vegeu també el dossier sobre l'edifici de la Cooperativa elaborat pel Servei d'Arxiu de Malgrat de Mar

6. ÀREA DE NOTES

- Notes: Les dates de creació corresponen als anys en què la Cooperativa La Malgratense va desenvolupar la seva activitat

7. ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

- Autoria i dates: J.M.C i D.R: (setembre, 2011).
- Fonts: El mateix fons

Regles i convencions: *Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció general d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.

Vegeu l' [inventari](#)